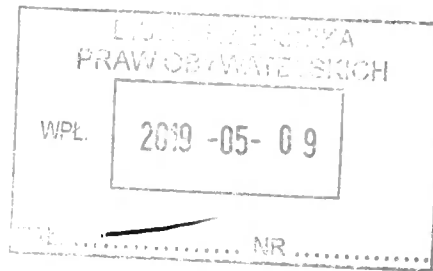

Minister Zdrowia

Warszawa, 08 maja 2019

ZPP.073.34.2019.MS

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Ministrze,

uprzejmie dziękuję za przesłane pismo o numerze V.7016.84.2018.KO dotyczący ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Ministerstwo Zdrowia podziela przedstawioną przez Pana Ministra diagnozę wyzwań związanych z narastającymi problemami zdrowia psychicznego oraz trudności związanych z zapewnieniem właściwej opieki dzieciom doświadczającym zaburzeń psychicznych i ich rodzinom w Polsce.

Odnosząc się do kwestii doraźnych działań mających poprawić sytuację oddziałów psychiatrii dziecięcej i młodzieżowej, z uwagi na zakres swoich kompetencji Ministerstwo Zdrowia ma ograniczoną możliwość wpływania na bieżącą sytuację w danym regionie. Zgodnie z Ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878) *Samorząd województwa zgodnie z potrzebami wynikającymi w szczególności z liczby i struktury społecznej ludności województwa tworzy i prowadzi podmioty lecznicze udzielające świadczenia zdrowotne w zakresie psychiatrycznej opieki zdrowotnej.* (Art. 6. 1.). Wobec powyższego zapewnienie mieszkańcom danego województwa dostępu do właściwej opieki psychiatrycznej stanowi przede wszystkim obowiązek organów samorządu województwa. Należy zwrócić także uwagę, że organy samorządu województwa posiadają narzędzia umożliwiające realizację tego obowiązku – jako organy założycielskie zakładów psychiatrycznej opieki zdrowotnej mają

możliwość zarówno realizacji długoterminowej strategii zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców jak i interweniowania w sytuacji pojawiających się kryzysów. Niemniej jednak Ministerstwo stara się współpracować z pozostałymi instytucjami nad poszukiwaniem rozwiązania lokalnych kryzysów. W związku z sytuacją na Mazowszu, przedstawiciele resortu uczestniczyli w licznych spotkaniach organizowanych m.in. przez wojewódzki oddział NFZ i Mazowiecki Urząd Wojewódzki. Spotkania poświęcone temu tematowi, z uczestnictwem ordynatorów oddziałów psychiatrycznych dla dzieci i młodzieży, były także organizowane w Ministerstwie Zdrowia.

Jedną z możliwych interwencji w trudnej sytuacji psychiatrii dziecięcej na Mazowszu, jest umożliwienie pacjentom w wieku lat 17 w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia (np. po próbie zamachu samobójczego) korzystania z hospitalizacji na oddziałach psychiatrycznych dla osób dorosłych. W opinii Ministerstwa Zdrowia takie tymczasowe rozwiązanie byłoby korzystne dla młodych pacjentów. Umożliwienie hospitalizacji na oddziale dla dorosłych będzie ograniczać sytuacji, kiedy pacjenci niepełnoletni doświadczający kryzysu psychicznego wysyłani są do ośrodków w odległych niekiedy województwach. Jest to rozwiązanie wspierane m.in. przez krajowego konsultanta w dziedzinie psychiatrii dzieci i młodzieży. Możliwość hospitalizacji pacjentów niepełnoletnich na oddziałach psychiatrycznych dla dorosłych funkcjonuje także w wielu innych europejskich państwach. Należy jednocześnie podkreślić, że takie rozwiązanie powinno być traktowane jako wyjątkowe i przejściowe.

Pisma ze strony Ministerstwa Zdrowia oraz Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w sprawie umożliwienia pacjentom niepełnoletnim (w wieku 17 lat) hospitalizacji na oddziałach dla dorosłych zostały przekazane placówkom prowadzącym takie oddziały. Narodowy Fundusz Zdrowia potwierdził formalną możliwość udzielania takich świadczeń, ponadto są one korzystniej finansowane dla placówek medycznych. Mimo tego kierujący oddziałami psychiatrycznymi dla dorosłych nie są przychylni takim rozwiązaniom.

W związku z tym 28 marca 2019 ze strony Ministerstwa Zdrowia wysłane zostało pismo do Pana Adama Struzika, Marszałka Województwa Mazowieckiego z prośbą o pomoc w motywowaniu szpitali psychiatrycznych prowadzących oddziały dla osób dorosłych do umożliwienia przyjmowania na te oddziały pacjentów w wieku 17 lat. 12 kwietnia podobna prośba została skierowana do Pana Pawła Rabieja, Zastępcy Prezydenta M.St. Warszawy.

Odnosząc się do aktualnego etapu prac nad reformą systemową, aktualnie kończone są prace nad przygotowaniem ostatecznej wersji zmiany rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień (Dz. U. 2013 poz. 1386), które będzie wprowadzało realizację świadczeń dla dzieci i młodzieży na trzech poziomach referencyjnych. Na obecnym etapie prac trwa uwzględnienie zmian naniesionych w wyniku uwag przekazanych w trakcie konsultacji publicznych i opiniowania.

Jednocześnie we współpracy z Agencją Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji (AOTMiT) oraz Narodowym Funduszem Zdrowia prowadzone są działania których celem jest przygotowanie nowego sposobu finansowania i wyceny świadczeń. Obecnie zbierane są informacje od podmiotów medycznych dotyczące rzeczywistych kosztów udzielania świadczeń w rodzaju opieki psychiatrycznej dla dzieci i młodzieży. Jednym z założeń zmian jest wsparcie finansowej motywacji podmiotów do udzielania świadczeń adekwatnych do potrzeb pacjentów.

Niezbędnym elementem planowanych zmian jest także rozwój kadr specjalistów zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, w tym wprowadzenie regulacji dotyczących poszczególnych zawodów. Obwieszczeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2018 r. do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji została włączona kwalifikacja rynkowa „Prowadzenie terapii środowiskowej dzieci i młodzieży” (Dz.U. 2018, poz. 1279). Obecnie Ministerstwo Zdrowia przyjmuje wnioski podmiotów, ubiegających się status ośrodka rekomendowanego. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 31 stycznia 2019 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie specjalizacji w dziedzinach mających zastosowanie w ochronie zdrowia (Dz.U. 2019, poz. 226) wprowadzono nową specjalizację - Psychoterapia dzieci i młodzieży. 1 kwietnia na stanowisko krajowego konsultanta w dziedzinie psychoterapii dzieci i młodzieży powołana została Pani dr hab. n. med. Agnieszka Słopeń. Obecnie trwają prace nad opracowaniem programu specjalizacji z psychoterapii dzieci i młodzieży oraz przygotowanie zasad dotyczących akredytacji ośrodków prowadzących specjalizację.

Ponadto w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój opublikowane zostało ogłoszenie o konkursie na projekty (PO WER 5.4), które przewidują szkolenia kadr systemu opieki zdrowotnej, oświaty i pomocy społecznej w celu uzyskania kwalifikacji w zakresie:

- psychologii klinicznej blok podstawowy i szczegółowy blok specjalistyczny dzieci i młodzieży,

- psychoterapii dzieci i młodzieży,
- terapii środowiskowej dzieci i młodzieży oraz
- inne kursy lub szkolenia z zakresu psychiatrii dzieci i młodzieży dla lekarzy posiadających specjalizacje w dziedzinie - pediatrii, psychiatrii, psychiatrii dzieci i młodzieży, medycyny rodzinnej, kardiologii dziecięcej, neurologii dziecięcej, onkologii i hematologii dziecięcej, urologii dziecięcej, medycyny paliatywnej.

Okres naboru wniosków planowany jest od 1 maja 2019 do 28 czerwca 2019, a realizacja projektów od października 2019. Zgodnie z planami Ministerstwa Zdrowia, w ramach projektów realizowanych w wyniku konkursu wsparcie zostanie skierowane do grupy 1000 osób.

Z poważaniem,

Zbigniew Król

Podsekretarz Stanu

/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

Pan Adam Struzik, Marszałek Województwa Mazowieckiego

Pan Zdzisław Szipiera, Wojewoda Mazowiecki

MINISTERSTWO ZDROWIA
Departament Zdrowia Publicznego i Rodziny
00-952 Warszawa, ul. Miodowa 15

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPL.	2019 -05- 09
IZAL.....	NR.....

ZPP.073.34.2019

681439 2019-05-09 02 POLECONA

Pan Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Al. Solidarności 77

00-950 Warszawa